

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2024-0000902098

Datum

25 november 2024

Opgesteld door

[Redacted]

Samengewerkt met

CZW en CIO-Rijk

Bijlage(n)

2

Aan Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Staatssecretaris Digitalisering en Koninkrijksrelaties
Van DGDOO

nota

Beantwoording Kamervragen van de leden Palmen (NSC) en Sneller (D66) over het *Telegraaf*-artikel 'Overheid verzaakt plicht om transparant te zijn: 'U wilt die informatie zeker niet meer hè?''

Aanleiding

Op 28 oktober en 29 oktober jl. hebben de leden Palmen (NSC) en Sneller (D66) vragen gesteld over het *Telegraaf*-artikel 'Overheid verzaakt plicht om transparant te zijn: 'U wilt die informatie zeker niet meer hè?'' met kenmerken 2024Z17076 en 2024Z17129. De vragen hebben met name betrekking op het overschrijden van de afhandelingstermijnen van Woo-verzoeken door ministeries en het contacteren van verzoekers bij gedateerde Woo-verzoeken.

Middels een uitstelbericht op 26 november is de Kamer geïnformeerd dat beantwoording van de Kamervragen meer tijd vergt. De nieuwe beantwoordingstermijn van zes weken loopt op **9 december** af.

In het regeerprogramma is een alinea aan de Wet open overheid (Woo) gewijd, waarin o.a. staat dat het kabinet inzet op meer actieve openbaarmaking en snellere beantwoording van Woo-verzoeken. Zie *politieke context* voor de gehele passage.

Geadviseerd besluit

- MinBZK wordt verzocht in te stemmen met de beantwoording van de Kamervragen en daartoe de Kamerbrief te ondertekenen.
- StassDK wordt verzocht in te stemmen met het antwoord op vraag 9 van het lid Sneller (informatiehuishouding) en beantwoording *mede namens*.

Kern

- Het *Telegraaf*-artikel van 28 oktober jl. gaat over het overschrijden van de afhandelingstermijnen van Woo-verzoeken door ministeries en het contacteren van verzoekers bij 'gedateerde informatieverzoeken'. De leden Palmen (NSC) en Sneller (D66) vragen ieder afzonderlijk aan u wat u hiervan vindt en naar zowel genomen als toekomstige maatregelen ter verbetering.
- In de beantwoording bevestigt u dat alle ministeries problemen hebben met het halen van de wettelijke afhandelingstermijnen van Woo-verzoeken en dat dit zich dus niet beperkt tot bepaalde ministeries.¹ U wijst op de in juni jl. verstuurde kabinetsreactie op de Woo-invoeringstoets waarin uitgebreid is ingegaan op problematiek rondom de afhandeling van Woo-verzoeken en de

¹ In 2023 werd 39,6% van de Woo-verzoeken bij het rijk afgehandeld binnen de wettelijke of afgesproken termijn (bron: Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk (JBR) 2023).

oorzaken voor de lange afhandelingstermijnen. Tevens licht u in de beantwoording toe welke maatregelen worden genomen om zowel de uitvoering als de uitvoerbaarheid van de Woo verbeteren. Het sneller en beter contact met verzoekers en optimalisatie van afhandelingsprocessen staan hierin centraal. Zie 'toelichting' voor een beknopte opsomming van het pakket aan maatregelen.

- Ten aanzien van de vragen of ministeries contact opnemen met verzoekers om hun verzoek te laten intrekken geeft u aan dat ministeries worden aangemoedigd om steeds meer en sneller inhoudelijk contact op te nemen met verzoekers. Bij een 'gedateerd verzoek' is het niet ongebruikelijk dat er contact wordt opgenomen met de verzoeker met de vraag of er nog steeds behoefte is aan de gevraagde informatie. Hierbij benadrukt u wel dat dit moet voortkomen uit het dienstbaarheidsbeginsel vanuit de overheid. Het contact met een verzoeker moet er niet op gericht zijn om een verzoek te ontmoedigen, maar om gezamenlijk vast te stellen waar verzoeker op dat moment (nog) behoefte aan heeft. Als betrokkene een verzoek wil intrekken of inmiddels een meer beperkte informatiebehoefte heeft, zou het immers een verspilling van capaciteit en middelen zijn en kan dit bovendien ten koste gaan van de tijdige afhandeling van andere verzoeken.
 - Ministeries (en andere overheidsorganisaties) hebben nog steeds te maken met lange afhandelingstermijnen en achterstanden. In het verleden werd de afhandeling van Woo-verzoeken minder goed gemonitord en stond contact met verzoekers niet altijd centraal. De afgelopen periode hebben veel overheidsorganisaties daar goede stappen in gezet, waardoor ministeries beter zicht hebben op welke (oudere) verzoeken zij nog in behandeling hebben en betere afstemming zoeken met verzoeker om aan hun informatiebehoefte te voldoen. Het feit dat ministeries nu bij een 'gedateerd verzoek' contact opnemen met verzoekers is daarmee deels te verklaren vanuit deze positieve stappen.
- Door het lid Sneller wordt ook nog gevraagd naar acties die u onderneemt om de informatiehuishouding te verbeteren. Dit valt mede onder de portefeuille van de staatssecretaris Digitalisering en Koninkrijksrelaties. De staatssecretaris wordt daarom gevraagd de vragen mede namens hem te beantwoorden. In het antwoord wordt uiteengezet dat ter verbetering van de informatiehuishouding uitvoering wordt gegeven aan het Meerjarenplan Openbaarheid en Informatiehuishouding (MJP). Er wordt o.a. ingezet op betere naleving en uitvoering van de (nieuwe) Archiefwet, meer uniformiteit in het selectiebeleid door keuzes in het bewaren en vernietigen van informatie en de ontwikkeling van een Rijksbrede 'werkomgeving van de toekomst'. Ook wordt in het antwoord de aankondiging uit de kabinetsreactie Woo-invoeringstoets herhaald dat nader beleid, werkprocessen en faciliteiten worden ontwikkeld voor het archiveren van e-mail, chatberichten en concepten.

Toelichting

- Eind vorig jaar is een invoeringstoets op de Woo uitgevoerd. Het rapport van de Woo-invoeringstoets concludeert dat overheidsorganisaties de Woo nog niet goed uitvoeren en dat de Woo leidt tot een grote uitvoeringslast voor overheidsorganisaties.
- Op 21 juni jl. is de kabinetsreactie op de Woo-invoeringstoets naar de Eerste- en Tweede Kamer gestuurd (bijlage 2). Dit was een reactie op de eerder uitgevoerde invoeringstoets op de Woo en de bijbehorende gevraagde adviezen van het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI) en de

Onze referentie
2024-0000902098

Datum
25 november 2024

Regeringscommissaris Informatiehuishouding (RC IHH). In de kabinetsreactie wordt met aangekondigde maatregelen o.a. ingezet op meer en eerder contact met informatieverzoekers, betere en efficiëntere afhandelingsprocessen, het sneller verstrekken van de meest relevante documenten bij omvangrijke verzoeken en meer actieve openbaarmaking. Daarnaast is een onderzoek naar de concrete uitvoeringslasten, kosten en (benodigde) capaciteit voor de afhandeling van Woo-verzoeken aangekondigd voor 2025 en is besloten de wetsevaluatie van de Woo te vervroegen (start eind 2025).

Onze referentie
2024-0000902098
Datum
25 november 2024

Politieke context

In het Regeerprogramma staat over een transparante overheid opgenomen: *'De overheid moet eerlijk en duidelijk zijn naar de samenleving wat zij wel en niet voor burgers kan betekenen, transparant zijn in overwegingen en aanspreekbaar zijn op genomen besluiten. Het kabinet zet daarom in op meer actieve openbaarmaking en snellere beantwoording van Woo-verzoeken. Hierbij staat de informatiebehoefte van de verzoeker centraal en is goed contact met de verzoeker vanzelfsprekend en noodzakelijk om een efficiënt proces te doorlopen. Bij grote Woo-verzoeken worden, om snelheid te borgen, voortaan eerst de meest relevante documenten openbaar gemaakt. De ruime Nederlandse openbaarheidswetgeving is een groot goed, maar leidt tot een grote uitvoeringslast bij overheidsorganisaties. Het kabinet start daarom op korte termijn een onderzoek naar de uitvoeringslast, kosten en de (benodigde) capaciteit voor de Woo. Misbruik van de Woo wordt actief tegengegaan en de samenhang tussen de verschillende informatiewetten wordt verbeterd. De wetsevaluatie van de Woo wordt naar voren gehaald, waarbij onder andere wordt gezien of de overheid de letter en de geest van de Woo naleeft.'*

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	1. Kamerbrief - Beantwoording Kamervragen van leden Palmen (NSC) en Sneller (D66)	
2	2. Achtergrondinformatie – Kamerbrief met de kabinetsreactie invoeringstoets Wet open overheid (Woo)	